

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město

Tel. 257 042 094, e-mail: arbitr@finarbitr.cz

www.finarbitr.cz

Evidenční číslo: FA/7127/2015
Registrační číslo (uvádějte vždy v korespondenci): FA/PS/192/2015

N á l e z

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 16. 3. 2015 podle § 8 zákona o finančním arbitrovi o návrhu navrhovatele ■ (dále jen „Navrhovatel“), proti instituci ZUNO BANK AG, registrační číslo 9243402, se sídlem Muthgasse 26, 1190 Vídeň, Rakouská republika, podnikající v České republice prostřednictvím odštěpného závodu zahraniční právnické osoby ZUNO BANK AG, organizační složka, IČO 247 26 389, se sídlem Hvězdova 1716/2b, 140 00 Praha 4 – Nusle, zapsané v obchodním rejstříku vedeném u Městského soudu v Praze, spisová značka A 73218 (dále jen „Instituce“), vedeném podle § 24 zákona o finančním arbitrovi podle tohoto zákona s přiměřeným použitím zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), o připsání částky 8.850 Kč na účet, takto:

Návrh se podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.

O d ů v o d n ě n í :

1. Předmět řízení před finančním arbitrem a zkoumání podmínek řízení

Návrhem na zahájení řízení před finančním arbitrem se Navrhovatel domáhá proti Instituci připsání peněžních prostředků ve výši 8.850 Kč jeho účet, který Instituce vede, a to na základě příchozí přeshraniční platby.

Finanční arbitr pro účely tohoto řízení zjistil, že Navrhovatel s Institucí uzavřel dne 22. 2. 2012 rámcovou smlouvu, kterou se Instituce zavázala vést pro Navrhovatele běžný účet č. ■ (dále jen „Účet“) a poskytovat mu další platební a bankovní služby k účtu (dále jen „Smlouva o účtu“). Nedílnou součástí Smlouvy o účtu jsou podle jejího bodu 3.1 mimo jiné všeobecné obchodní podmínky, se kterými se Navrhovatel seznámil a v písemné podobě převzal.

Vzhledem k tomu, že Instituce v řízení nedoložila, že by v průběhu trvání Smlouvy o účtu změnila účinně všeobecné obchodní podmínky, zejména že by je v souladu s § 94 odst. 1 zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o platebním styku“) změny učinil na trvalém nosiči dat. Finanční arbitr proto při řešení

projednávaného sporu vycházel ze všeobecných obchodních podmínek účinných ke dni uzavření Smlouvy o účtu, tedy ze Všeobecných obchodních podmínek ZUNO BANK AG, organizační složka, pro fyzické osoby – nepodnikatele, ve znění platném ode dne 2. 2. 2012 (dále jen „Všeobecné podmínky“).

Smlouva o účtu byla do dne 31. 12. 2013 smlouvou o běžném účtu podle § 708 an. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „obchodní zákoník“), a ode dne 1. 1. 2014 je smlouvou o účtu podle § 2662 an. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“). Smlouva o účtu je současně rámcovou smlouvou o platebních službách ve smyslu § 74 odst. 1 písm. a) zákona o platebním styku, kterou se poskytovatel platebních služeb (Instituce) zavazuje pro uživatele platebních služeb (Navrhovatele) provádět platební transakce ve smlouvě jednotlivě neurčené.

Instituce je poskytovatelem platebních služeb ve smyslu zákona o platebním styku a je tedy institucí podle § 3 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi. Navrhovatel je uživatelem platebních služeb.

Běžný účet, který Instituce pro Navrhovatele vede, je platebním účtem podle § 2 odst. 1 písm. b) zákona o platebním styku, neboť slouží k provádění platebních transakcí, tedy k vkladům peněžních prostředků na platební účet, k výběrům peněžních prostředků z platebního účtu a k převodům peněžních prostředků.

Příchozí přeshraniční platba, na základě které měla Instituce podle tvrzení Navrhovatele na Účet připsat peněžní prostředky ve výši 8.850 Kč, je platební transakcí spočívající v převodu peněžních prostředků [§ 2 odst. 1 písm. a) zákona o platebním styku] a současně platební službou podle § 3 odst. 1 písm. c), d) nebo f) zákona o platebním styku. Navrhovatel má postavení příjemce podle § 2 odst. 3 písm. b) zákona o platebním styku, neboť na jeho platební účet měly být připsány peněžní prostředky, a Instituce je poskytovatelem platebních služeb příjemce.

K rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí je finanční arbitr příslušný, neboť se jedná o spor mezi poskytovatelem platebních služeb a uživatelem platebních služeb při poskytování platebních služeb podle § 1 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 3 odst. 1 a 2 zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dána pravomoc českého soudu.

4. Tvrzení Navrhovatele

Navrhovatel tvrdí, že dne 16. 2. 2015 mu byla na Účet z účtu č. ■■■ zaslána částka 8.850 Kč, kterou Instituce dosud na Účet nepřipsala. Navrhovatel dále tvrdí, že plátce spornou platební transakci reklamoval u své banky (tedy společnosti Československá obchodní banka, a.s., IČO 368 54 140, se sídlem Michalská 18, 815 63 Bratislava), která mu potvrdila správné provedení platby.

6. Tvrzení Instituce

Instituce tvrdí, že automaticky a okamžitě připisuje na účet jak domácí, tak zahraniční platby. Instituce dále tvrdí, že pokud platbu na Účet nepřipsala, znamená to, že ji dosud neobdržela, a nemohla ji proto ani na Účet připsat.

K dotazu finančního arbitra na používání zprostředkovatelských bank při provádění přeshraničních platebních transakcí v českých korunách Instituce sdělila, že v případě

příchozích a odchozích přeshraničních plateb používá jako korespondenční banku společnost Raiffeisen Bank International AG, sídlem Am Stadtpark 9, 1030 Vídeň, Rakouská republika (dále jen „Korespondenční banka“).

Instituce argumentuje SWIFT zprávou a tvrdí, že sporná platební transakce nebyla na účet u Korespondenční banky nikdy připsána. Stalo se tak z důvodu nesouladu kódů IBAN a SWIFT (*tedy BIC kódu – pozn. finančního arbitra*), když plátce chybně zadal SWIFT kód ve tvaru BREXCZPP, který nepatří Instituci, ale společnosti mBank S.A., organizační složka, IČO 279 43 445, sídlem Sokolovská 668/136d, 186 00 Praha 8 – Karlín (dále jen „mBank S.A.“). Sporná platební transakce tak přišla na účet mBank S.A., která ji vrátila bance plátce.

Instituce namítá, že Sporná platební transakce tak nebyla nikdy připsána na účet Instituce.

Instituce tvrdí, že postupovala v souladu s právními předpisy a smluvními ujednáními a že vyvinula veškeré úsilí, které po ní lze požadovat, aby vzniklou situaci Navrhovateli vysvětlila, a to včetně doporučeného postupu nápravy.

7. Právní posouzení

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy. Podle § 12 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi není finanční arbitr vázán návrhem a aktivně opatřuje důkazy; při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné důkazy.

Předmět projednávaného sporu spočívá v nepřipsání částky přeshraniční platební transakce poskytovatelem platebních služeb příjemce (tedy Institucí) na účet příjemce (tedy Navrhovatele).

Podle § 110 písm. a) zákona o platebním styku platí, že *„[p]oskytovatel příjemce (v tomto případě Instituce) připsá částku platební transakce na platební účet příjemce (tedy Účet Navrhovatele) neprodleně poté, kdy byla připsána na účet poskytovatele příjemce, nebo jedná-li se o platební transakci v měně jiného než členského státu, do konce pracovního dne následujícího po dni, kdy byla připsána na účet poskytovatele příjemce.“*

Navrhovatel a Instituce si v čl. 7.3.4 Všeobecných obchodních podmínek sjednali, že *„[p]říchozí platby přijaté ZUNO budou připsány na Váš ÚČET v tentýž den, kdy ZUNO dostane prostředky od poskytovatele platebních služeb plátce.“*

Povinnost poskytovatele platebních služeb příjemce připsat částku platební transakce na účet příjemce se tak aktivuje v okamžiku připsání částky platební transakce poskytovatelem platebních služeb plátce na účet poskytovatele platebních služeb příjemce (resp. na účet jeho zprostředkující banky).

Finanční arbitr proto musel posoudit, zda došlo k připsání částky sporné platební transakce na účet Instituce, resp. na účet Korespondenční banky.

Ve sporech obdobného typu finanční arbitr využívá tzv. swiftové zprávy, které si v tomto případě opatřil od Instituce. Systém SWIFT slouží zejména k mezinárodnímu platebnímu styku; jde přitom o počítačově řízený přenos dat mezi bankami a dalšími finančními i nefinančními institucemi. Přenos dat a informací realizovaný prostřednictvím SWIFT se provádí prostřednictvím swiftových zpráv, které jsou charakteristické vysokým stupněm standardizace formy i obsahu.

Finanční arbitr ze swiftových zpráv zjistil, že ve sporné platební transakci na částku 8.850 Kč z účtu ■ ve prospěch Účtu:

- 1) plátcem je společnost „■“ (dále jen „Plátce“), číslo účtu plátce je „■“ (dále jen „Účet Plátce“), to vyplývá z pole 50K: Ordering Customer;
- 2) poskytovatelem platebních služeb plátce je společnost Československá obchodná banka, a.s., IČO 368 54 140, se sídlem Michalská 18, 815 63 Bratislava (dále jen „Banka Plátce“); to vyplývá z kódu „7500“ na 5. až 8. pozici čísla účtu plátce v mezinárodním formátu IBAN v poli 50K: Ordering Customer;
- 3) zadaná částka platební transakce je 8.850 Kč; to vyplývá z pole 33B: Instructed Amount;
- 4) příjemcem je Navrhovatel; číslo účtu Navrhovatele v mezinárodním formátu IBAN je ■ (tedy Účet“); to vyplývá z pole 59: Beneficiary Customer;
- 5) Účet je veden u společnosti mBank S.A.; to vyplývá z kódu ve znění „BREXCZPP“ v poli 57A: Account with Institution;
- 6) částka, která byla převedena dne 18. 2. 2015 z účtu Banky Plátce na účet společnosti mBank S.A. je 8850 Kč; to vyplývá z pole 32A: Interbank settled amount;

Finanční arbitr má tak ze swiftových zpráv za nesporné, že dne 18. 2. 2015 byla z Účtu Plátce, který vede Banka Plátce, provedena odchozí přeshraniční platební transakce spočívající v převodu peněžních prostředků ve výši 8.850 Kč ve prospěch Účtu Navrhovatele, který vede Instituce.

Tvrdí-li Navrhovatel, že částku této platební transakci Instituce nepřipsala na Účet, je na místě, aby finanční arbitr takové tvrzení považoval za tvrzení o nesprávně provedené platební transakci.

Důkazní břemeno týkající se správnosti provedení platební transakce tíží Instituci, neboť ustanovení § 120 odst. 1 zákona o platebním styku stanoví, že „*[j]estliže uživatel (tedy Navrhovatel) tvrdí, že provedenou platební transakci neautorizoval nebo že byla provedena nesprávně, je poskytovatel (tedy Instituce) povinen doložit, že byl dodržen postup, který umožňuje ověřit, že byl dán platební příkaz, že tato platební transakce byla správně zaznamenána, zaúčtována, a že nebyla ovlivněna technickou poruchou nebo jinou závadou*“.

Ustanovení § 117 odst. 1 věta druhá zákona o platebním styku upravuje rozsah a obsah odpovědnosti poskytovatele platebních služeb příjemce za nesprávně provedenou platební transakci takto: *Jestliže neodpovídá za nesprávně provedenou platební transakci poskytovatel plátce, odpovídá za ní poskytovatel příjemce.*“

Podle § 117 odst. 1 věty první zákona o platebním styku „*[p]oskytovatel plátce odpovídá plátci za nesprávně provedenou platební transakci, ledaže plátci a tam, kde to připadá do úvahy, také poskytovateli příjemce doloží, že částka nesprávně provedené platební transakce byla řádně a včas připsána na účet poskytovatel příjemce.*“

Poskytovatel platebních služeb příjemce (tedy Instituce) tak může odpovídat za nesprávně provedenou platební transakci příjemci (tedy Navrhovateli) pouze v případě, že částka platební transakce byla na účet poskytovatele platebních služeb příjemce připsána.

Finanční arbitr uzavírá, že Banka Plátce nemohla zajistit připsání částky sporné platební transakce na účet Instituce (resp. na účet Korespondenční banky), neboť Plátce zadal BIC kód (kód banky) ve znění „BREXCZPP“ (pole 57A), tedy kód banky, který je přidělen společnosti mBank S.A., a současně zadal číslo účtu ve formátu IBAN ve znění „■“ (pole 59), tedy číslo účtu, který nevede společnost mBank S.A., ale Instituce. Banka Plátce provedla spornou platební transakci v souladu se zadaným BIC kódem a částku sporné platební transakce

připsala na účet společnosti mBank S.A. Společnost mBank S.A ji však nemohla připsat na Účet, protože Účet Navrhovateli nevede, a částku sporné platební transakce vrátila Bance Plátce, jak vyplývá ze swiftové zprávy obsahující vzájemnou komunikaci mezi Bankou Plátce a Institucí: „PLEASE BE INFORMED THAT PAYMENT HAS BEEN RETURNED DUE TO FIELD 57 AND 59 DO NOT MATCHED“.

Z podkladů, které finanční arbitr shromáždil, nevyplývá, že by Instituce porušila právní nebo smluvně převzatou povinnost a nemůže tak odpovídat Navrhovateli za nesprávně provedenou platební transakci (tedy za nepřipsání částky sporné platební transakce na Účet), když částku sporné platební transakce vůbec neobdržela od Banky Plátce.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto nálezu.

P o u č e n í :

Proti tomuto nálezu lze podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi do 15 dnů od jeho doručení podat písemně odůvodněné námitky k finančnímu arbitrovi. Práva podat námitky se lze vzdát. Včas podané námitky mají odkladný účinek.

Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci.

V Praze dne 2. 7. 2015

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr